

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ADVIES

(BRUGEL-ADVIES-20190327-278)

Betreffende de toestand van de huishoudelijke energiemarkt
in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest – Aanvullingen bij het
advies BRUGEL-ADVIES-20180628-265

Opgemaakt op verzoek van de Minister

27/03/2019

Inoudsopgave

1	Juridische grondslag.....	3
2	Inleiding.....	4
3	Analyse en ontwikkeling.....	4
3.1	Evolutie van het aantal aanbiedingen.....	4
3.2	Evolutie van de prijs van de energiefactuur.....	6
3.3	Evolutie van het risico voor de verbruikers.....	8
3.3.1	Het risico van toegang tot een energiecontract.....	8
3.4	Evolutie van het risico voor de andere leveranciers.....	11
4.	Mogelijke oplossingen voor een beter marktevenwicht.....	12
5.	Conclusies.....	14

Lijst van de illustraties

Figuur 1 :	Vergelijking van het aanbod per Gewest in december 2018.....	5
Figuur 2 :	Samenstelling van de energiefactuur in de drie Gewesten - December 2018.....	7
Figuur 3:	Evolutie van de elektriciteitsprijs.....	7
Figuur 4:	Evolutie van de gasprijs.....	8
Figuur 5:	Evolutie van het aantal EOC per maand in 2017 en 2018.....	9
Figuur 6:	EOC – Winterklanten – Elektriciteit.....	10
Figuur 7:	EOC – Winterklanten – Gas.....	10
Figuur 8 :	Aantal beschermde klanten van 2007 tot einde 2018 – Elektriciteit.....	11

I Juridische grondslag

De ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voorziet, in artikel 30bis §2, ingevoegd door artikel 56 van de ordonnantie van 14 december 2006, het volgende:

“... BRUGEL is bekleed met een adviesopdracht ten aanzien van de overheid over de organisatie en de werking van de gewestelijke energiemarkt enerzijds, en met een algemene toezicht- en controleopdracht inzake de toepassing van de hiermee verband houdende ordonnanties en besluiten anderzijds.

BRUGEL is belast met de volgende opdrachten:

...

2° op eigen initiatief of op vraag van de Minister of de Regering, het uitvoeren van onderzoeken en studies of het geven van adviezen, betreffende de elektriciteits- en gasmarkt;

...”

13° het ter beschikking stellen aan de afnemers van instrumenten voor informatie over de situatie van de elektriciteitsmarkt en over de bepalingen van deze ordonnantie met name op basis van de informatie die periodiek aan de leveranciers en distributienetbeheerders wordt gevraagd;

...”

Dit ontwerpadvies werd opgesteld op verzoek van de Minister, belast met energie, die BRUGEL in haar brief van 22 november 2018 aanvullende informatie vroeg over de toestand van de Brusselse huishoudelijke markt en in het bijzonder over het risico voor de huishoudelijke afnemers ten gevolge van de verontrustende afname van de concurrentie op de markt en de terugtrekking van bepaalde leveranciers.

2 Inleiding

Het algemene doel van deze aanvulling op het advies betreffende de toestand van de huishoudelijke energiemarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is geactualiseerde gegevens te verstrekken over de situatie die in juni 2018 in het oorspronkelijke ontwerpadvies werd voorgesteld.

Zo kunnen de vaststellingen, geformuleerd in deze analyse, en de potentiële risico's opnieuw worden geëvalueerd op basis van de geactualiseerde gegevens.

3 Analyse en ontwikkeling

3.1 Evolutie van het aantal aanbiedingen

Uit de analyse, uitgevoerd in het oorspronkelijke ontwerpadvies, bleek een constante daling van het aantal beschikbare aanbiedingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De uiteengezette situatie was die van het eerste trimester van 2018. Op dat ogenblik waren er 25 aanbiedingen beschikbaar.

In de loop van 2018 daalde het aantal aanbiedingen voor het huishoudelijk segment elektriciteit tot 23 in het 2e en het 3e trimester, terwijl er in december 2017 nog 30 producten beschikbaar waren.

De onderstaande tabel toont de evolutie van het aantal beschikbare aanbiedingen elektriciteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Tabel 1 Evolutie van het aantal beschikbare aanbiedingen in het BHG, december 2018 ter vergelijking, elektriciteit

2015	2016	2017	2018
24	27	30	24

Bron: BRUSIM

Uit de onderstaande tabel blijkt dat deze tendens zich ook op de gasmarkt voordoet.

Tabel 2 Evolutie van het aantal beschikbare aanbiedingen in het BHG, maand december 2018 ter vergelijking, gas

2015	2016	2017	2018
19	17	21	18

Bron: BRUSIM

We herinneren eraan dat deze afname te wijten is aan het feit dat EDF Luminus sinds 1 januari 2018 het Brusselse huishoudelijke cliënteel nog slechts één elektriciteits- en één gasproduct aanbiedt na een wijziging van zijn commercieel beleid, waarvoor de redenen overigens gedetailleerd worden beschreven in het oorspronkelijke ontwerpadvies.

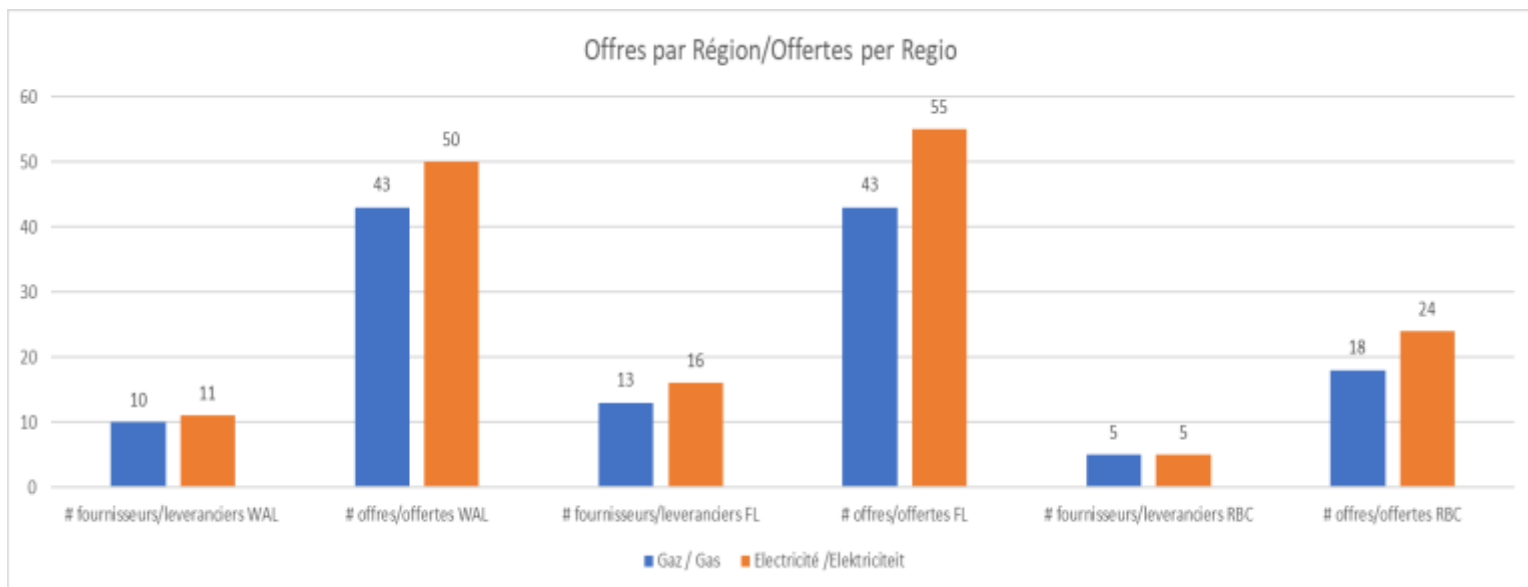
Ook het feit dat BELPOWER zijn activiteiten stopzette, deed overigens het aantal beschikbare aanbiedingen en actieve leveranciers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dalen.

Daarnaast werd op 1 februari 2019 de overname van Direct Energie (en bijgevolg van zijn Belgische dochteronderneming onder het merk Poweo, actief in het BHG) door het Franse olieconcern TOTAL (in het kader van zijn plan om zich op de Belgische leveringsmarkt van gas en elektriciteit te vestigen) van kracht¹. De aanbiedingen voor nieuwe klanten worden stopgezet vanaf 3/4/2019. Door deze fusie van Poweo en Lampiris, krijgt de groep TOTAL een portefeuille van meer dan 90.000 leveringspunten² in handen, hetzij een marktaandeel van 18%.

Het aantal leveranciers op de huishoudelijke markt zou nog slechts 5 bedragen, terwijl dat er in Wallonië 11 en in Vlaanderen 16 zijn. .

De onderstaande grafiek toont de situatie per Gewest van het aantal aanbiedingen, aangeboden aan de huishoudelijke afnemers in december 2018.

Figuur 1 : Vergelijking van het aanbod per Gewest in december 2018

Bron: BRUSIM

¹ De groep TOTAL had LAMPIRIS al in 2016 overgenomen.

² Op basis van de gegevens van SIBELGA, 3e trimester van 2018.

Met betrekking tot de toekomstperspectieven van de evolutie van het aantal beschikbare aanbiedingen is het heel weinig waarschijnlijk dat de tendens in de loop van de komende maanden omkeert.

Op 26 juni 2018 kondigde ANODE, tussenpersoon die de functie van ARP verzekerde voor 12 leveranciers met kleine marktaandelen, immers de stopzetting van zijn activiteit aan.

Het contract dat ANODE aanbood, hield voor de leveranciers bepaalde voordelen in, in het bijzonder doordat het via de voorgestelde garantiedienst een groot deel van het financiële risico uitsloot. Dankzij die dienst betaalde de energieleverancier aan ANODE alleen de geleverde hoeveelheid energie en moest hij niet opdraaien voor de risico's verbonden met de volumes waartoe hij zich bij de ondertekening van het contract had verbonden. In geval van volumeverlies konden de leveranciers dus hun voorwaarden behouden, wat kleinere spelers de mogelijkheid bood zich op de huishoudelijke elektriciteitsmarkt te begeven.

Het gevolg van de stopzetting van de activiteiten door ANODE was dat, aangezien het bedrijf niet aan zijn contractuele verplichtingen kon voldoen, de leveranciers genoodzaakt waren zich tot andere ARP's te wenden om de levering van gas en elektriciteit aan hun klanten te garanderen. De andere ARP's beperken echter hun risico-operaties en de energieleveranciers genieten niet langer dezelfde, voordelige voorwaarden.

Bijgevolg, gezien het gebrek aan opportuniteiten die de ARP's aanbieden tegenover het model van ANODE en de last van de openbaredienstverplichtingen die het Brusselse regelgevende kader van de leveranciers vraagt, ziet het er niet naar uit dat het aantal beschikbare aanbiedingen voor de huishoudelijke afnemers de komende maanden of jaren zal stijgen.

3.2 Evolutie van de prijs van de energiefactuur

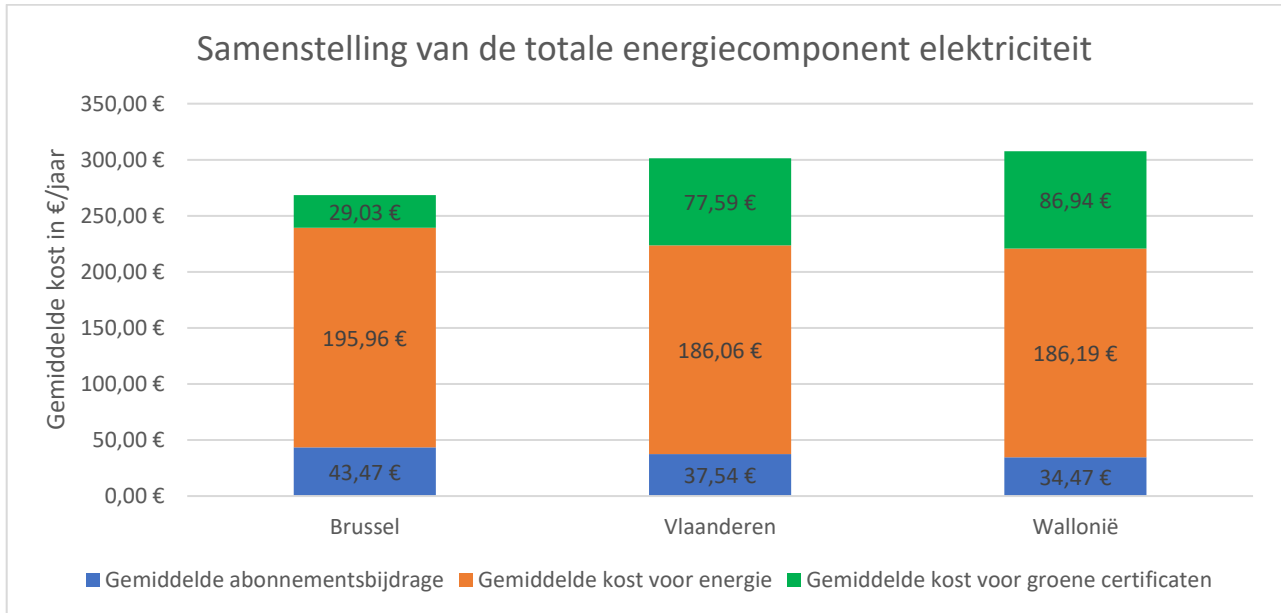
Wat de prijs van de producten betreft, liet het effect van de prijsvolatiliteit op de groothandelsmarkt, die in 2018 zijn stijgende tendens voortzette, zich voelen in de factuur van de verbruikers over het hele land. Dit effect werd nog verhoogd door het seizoenseffect in het laatste trimester van 2018.

De onderstaande grafiek toont de evolutie van de elektriciteitsprijs in het voorbije jaar, gekoppeld aan de evolutie van het aantal aanbiedingen op de markt en de vrijheidsgraad (aantal mogelijk voordeligere aanbiedingen voor een klant die geen contract heeft ondertekend met een leverancier).

Tussen maart en december merken we **een algemene stijging van de prijs van de elektriciteitsfactuur van 15% naar 18%, afhankelijk van de verbruiksklasse.**

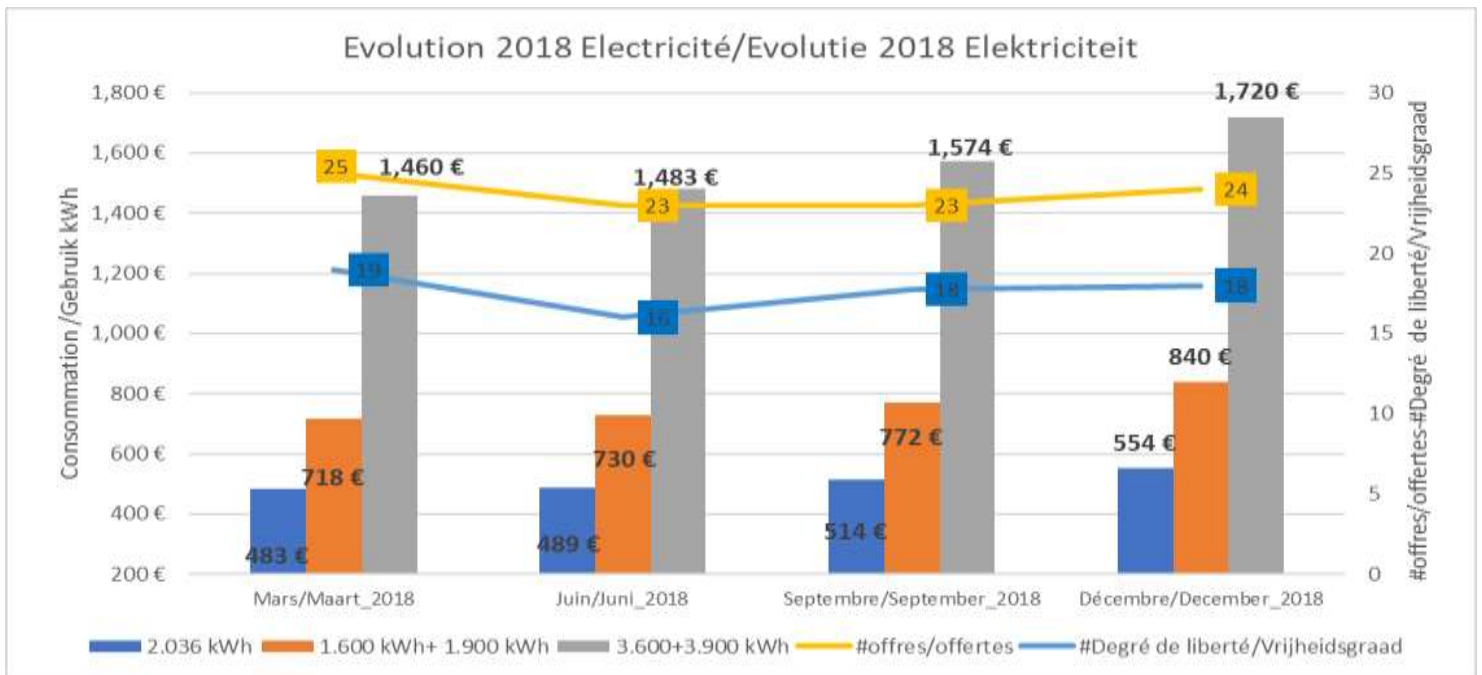
Het is overigens nuttig te vermelden dat de elektriciteitsprijzen in het BHG lager blijven dan in de andere Gewesten. Dit komt door de lagere impact van de openbaredienstverplichtingen ten laste van de netbeheerders op de factuur.

Figuur 2 : Samenstelling van de energiefactuur in de drie Gewesten - December 2018

Bron: Creg

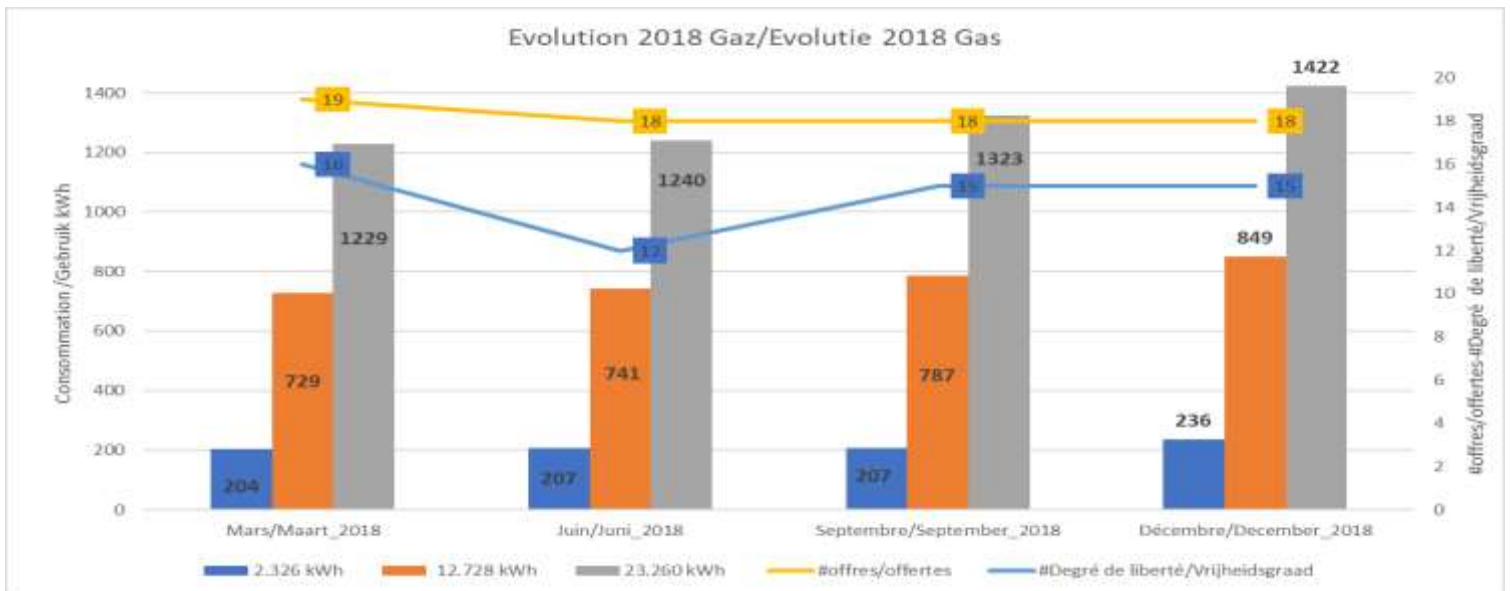
Figuur 3: Evolutie van de elektriciteitsprijs

Bron: BRUSIM

Wat gas betreft, zien we tussen maart en december **een stijging van de prijs van de factuur met ongeveer 16% voor alle verbruiksklassen.**

Figuur 4: Evolutie van de gasprijs

Bron: BRUSIM

3.3 Evolutie van het risico voor de verbruikers

3.3.1 Het risico van toegang tot een energiecontract

Het grootste risico voor de huishoudelijke klant is op het einde van de winter geen energiecontract meer te hebben.

We herinneren eraan dat dit risico inherent is aan twee verschillende factoren: enerzijds is de leverancier niet verplicht producten aan te bieden aan een klant die schulden heeft en anderzijds is het aantal aanbiedingen/leveranciers beperkt.

De wijziging van het aanbod van EDF Luminus in het BHG brengt met zich dat de lopende huishoudelijke contracten worden vernieuwd tegen de voorwaarden van het bestaande contract, m.a.w. een van de duurste in de markt in het BHG³, behalve bij wanbetaling. In dit geval start de leverancier een 'End-Of-Contract'-procedure op. De klant die binnen de opgelegde contractuele termijn op de hoogte wordt gesteld, beschikt dan over een opzegperiode om een contract met een andere leverancier te sluiten.

³ Het enige product dat EDF Luminus aanbiedt, is #begreen. Dit bleek in de loop van het jaar het duurste op de markt.

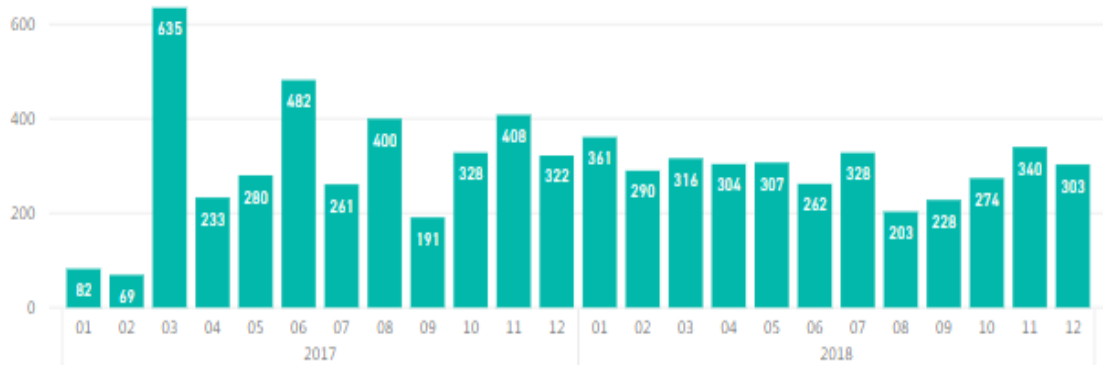

Een klant van wie het contract bij EDF niet wordt verlengd en die nog onbetaalde rekeningen heeft bij ENGIE en LAMPIRIS kan een contract sluiten met Octa + of MEGA, maar uitsluitend op voorwaarde van domiciliëring en een internetadres en aan het tarief dat hem wordt voorgesteld.

We herinneren er ook aan dat er een maximale termijn van 21 dagen kan worden toegepast vooraleer de nieuwe leverancier een nieuwe klant van energie voorziet. Een klant voor wie een 'End-Of-Contract'-procedure wordt gestart, loopt dus het risico dat zijn energielevering wordt afgesloten, mogelijk voor een lange periode, als hij niet snel stappen onderneemt om zijn situatie in orde te brengen.

Uit de onderstaande grafiek met de evolutie van het aantal EOC-scenario's, opgestart door de leveranciers.

Figuur 5: Evolutie van het aantal EOC per maand in 2017 en 2018

Bron: Sibelga

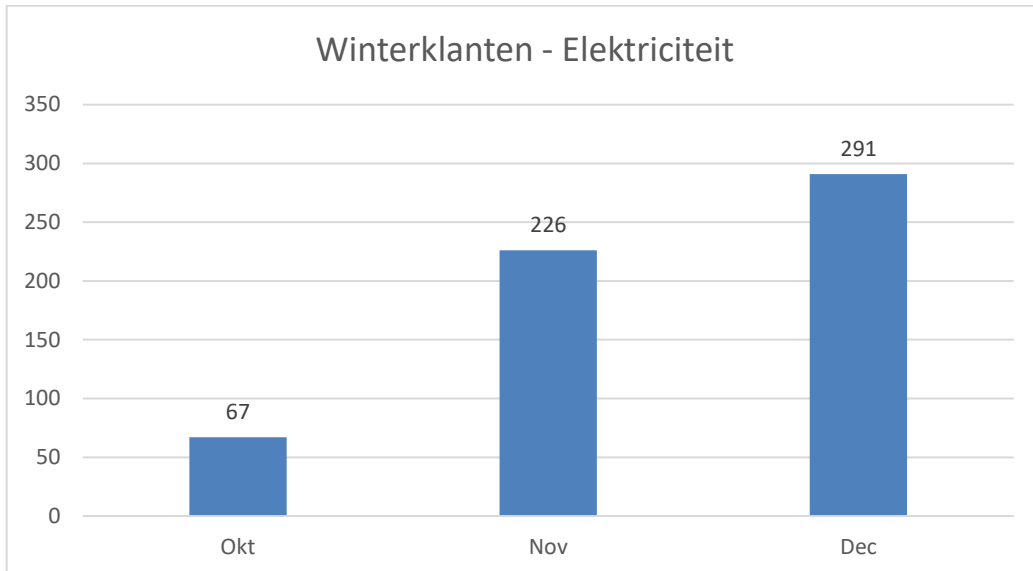
BRUGEL stelt ten opzichte van de voorgaande jaren een aanzienlijke stijging vast van het aantal EOC in 2017 en 2018. Niet alle actoren passen deze handelspraktijk met dezelfde intensiteit toe. Sommigen ontdoen zich vaak van hun klanten en hanteren een heel actief overnamebeleid, terwijl anderen dit scenario slechts in specifieke gevallen en/of in beperkte mate opstarten.

Ter herinnering: dit scenario wordt door de leveranciers in de twee andere Gewesten slechts heel weinig toegepast.

De winterstop beschermt de gezinnen tegen afsluiting tussen 1 oktober en 30 maart. De vandaag actieve scenario's zullen dus pas na deze datum tot een eventuele afsluiting leiden. Tijdens deze periode voorziet SIBELGA de "niet-beschermde winterklanten" van energie als noodleverancier.

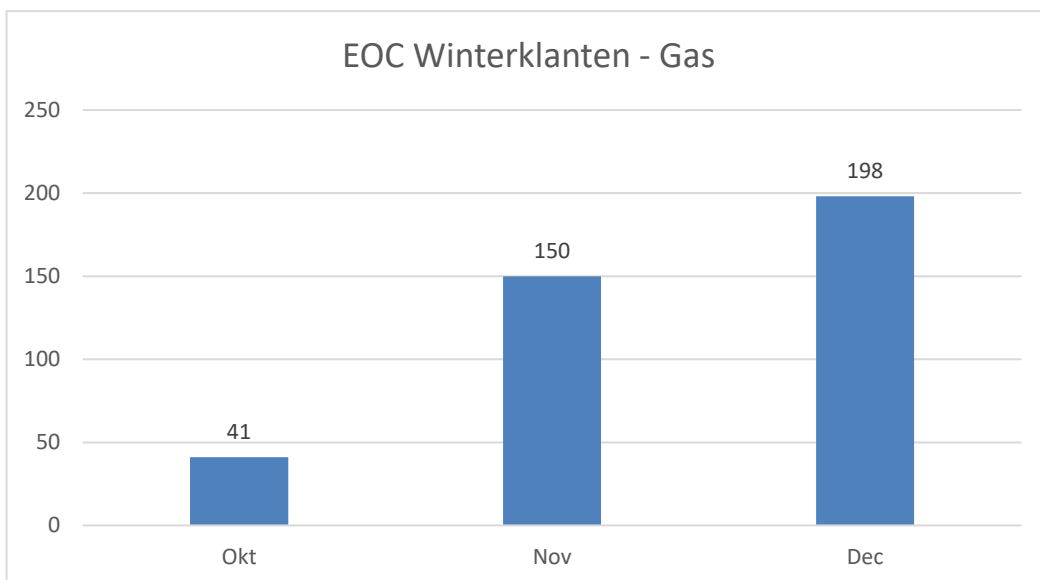
De onderstaande grafieken tonen het aantal niet-beschermde klanten die als winterklanten worden bevoorrad door SIBELGA en dus worden bedreigd met een afsluiting in april:

Figuur 6: EOC – Winterklanten – Elektriciteit

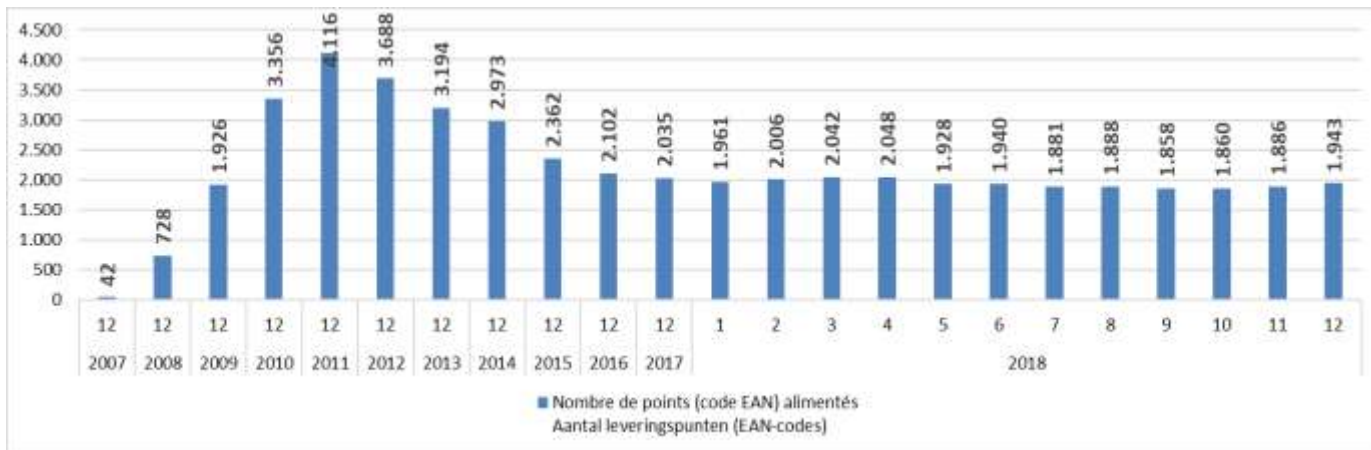
Bron: Sibelga

Figuur 7: EOC – Winterklanten – Gas

Bron: Sibelga

Figuur 8 : Aantal beschermde klanten van 2007 tot einde 2018 – Elektriciteit

Bron: Sibelga

3.4 Evolutie van het risico voor de andere leveranciers

Het risico voor de leverancier, beschreven in het oorspronkelijke ontwerpadvies, was het gevolg van de ‘afroming’ van de huidige portefeuille van EDF Luminus, in de vorm van het behouden van contracten van klanten zonder schulden of schuldverleden en het niet-verlengen van de andere contracten.

Het ontwerpadvies vermeldde ook het liquiditeitsrisico van de leveranciers bij wie klanten met een contract bij EDF Luminus en betalingsproblemen zich massaal aanmelden. De leveranciers zouden dan een aanbod moeten doen aan deze klanten, die mogelijk problemen hadden om hun energierekening te betalen.

De bovenstaande tabel toont de evolutie van het aantal leveringspunten voor elektriciteit, bevoorrad door SIBELGA, voor verbruikers met het statuut van beschermde afnemer. We stellen vast dat het aantal gezinnen dat in 2017 en 2018 bescherming genoot, niet dezelfde evolutie volgde als het aantal EOC dat in dezelfde periode werd opgestart door de leveranciers.

We kunnen hier bijgevolg uit afleiden dat de klanten wiens contract niet werd vernieuwd en die betalingsmoeilijkheden hebben, geen gebruik maken van de gewestelijke bescherming om een oplossing te vinden voor hun financiële moeilijkheden en de potentiële risico's op afsluiting. Deze analyse kan overigens worden uitgebreid naar de sociale instanties, die soms alternatieve oplossingen zoeken om deze gezinnen te helpen.

De gevolgen van de wijzigingen van de ordonnanties eind 2018 inzake de toekenningsvoorwaarden voor het statuut van beschermde afnemer en meer bepaald de afschaffing van de vermogensbegrenzer werden nog niet gemonitord. BRUGEL blijft de evolutie van deze indicatoren met aandacht volgen.

De onderstaande tabel geeft de evolutie weer van het aantal leveringspunten voor elke leverancier die actief is in het BHG. We stellen vast dat EDF Luminus tussen december 2017 en december 2018 10.000 punten verloor en vandaag 20% minder huishoudelijke klanten telt dan in december 2016.

Tabel 3: Evolutie van het aantal leveringspunten – Elektriciteit

SUPPLIER	31-12-16	31-12-17	31-12-18
Engie	345912	346550	344103
LAMPIRIS	75449	78249	90239
EDF Luminus	61490	59585	49538
Mega	2524	5387	11990
OCTA+	14603	13996	13420
Poweo	1714	2561	2694

Bron: Sibelga

4. Mogelijke oplossingen voor een beter marktevenwicht

In het kader van de zoektocht naar een beter marktevenwicht, waarbij de kwetsbaarste gezinnen optimale bescherming kunnen genieten en tegelijk het marktevenwicht in stand wordt gehouden, stelde BRUGEL naar aanleiding van een studie op eigen initiatief⁴, uitgevoerd in 2017, 12 pistes voor om het huidige kader te verbeteren en aan deze uitdaging te beantwoorden. Deze voorstellen gelden vandaag nog steeds en worden hierna beschreven.

Deze pistes zouden de betalingsmoeilijkheden van de gezinnen en de hiermee gepaard gaande risico's op afsluiting aanzienlijk kunnen verminderen, zelfs als ze slechts gedeeltelijk worden toegepast:

1. De vermogensbegrenzer afschaffen voor alle gezinnen;
2. De vermogensbegrenzer afschaffen leidt tot een verkorting van de termijnen voorafgaand aan de procedure bij het vredegerrecht. BRUGEL is van mening dat de proceduretermijnen voldoende lang moeten blijven om de klant toe te laten een afbetalingsplan te onderhandelen en/of een beroep te doen op de diensten van het OCMW. Bijgevolg is, na de ingebrekestelling, een termijn van 60 dagen noodzakelijk vóór de indiening van de aanvraag tot ontbinding van het contract;
3. De ontbindingsverzoeken bij voorkeur via dagvaarding indienen, zonder evenwel de mogelijkheid te elimineren om een verzoekschrift in te dienen. Hoewel de dagvaarding duurder is (+/- € 300 tegenover € 50 voor een verzoekschrift voor de vrederechter⁵), is BRUGEL van mening dat de dagvaarding het voordeel biedt dat de brief van het gerecht rechtstreeks bij de klant thuis wordt overhandigd en niet wordt verstuurd via een

⁴ Studie 18bis betreffende de analyse van de procedure voor het vredegerrecht inzake de ontbinding van contracten, 20 september 2017

⁵ De wet van 14 oktober 2018 (in werking getreden op 1 februari 2019)

aangetekende zending die vaak niet wordt afgehaald. De dagvaarding zorgt er ook voor dat de klant de datum van de zitting kent en dat verhoogt dan weer de kans dat hij ze bijwoont;

4. De uitvoerbaarheid bij voorraad van de beslissing tot afsluiting verplicht maken. Brugel staat positief tegenover deze aanpassing, maar de beslissing mag niet onmiddellijk na de betekening van het vonnis worden uitgevoerd. De klant moet over een minimale termijn beschikken om nog een laatste keer te reageren. De leverancier zou dus tegelijk met de verzending van de betekening van het vonnis een aanvraag tot afsluiting kunnen indienen bij SIBELGA, maar deze laatste zou de daadwerkelijke afsluiting pas na een termijn van minstens 30 dagen mogen inplannen;
5. De termijnen voorafgaand aan de procedure bij het vrederecht optimaliseren;
6. De actoren (leveranciers en gerechtsdeurwaarders) ertoe aanzetten de dossiers op de eerste beschikbare zitting te behandelen;
7. Verplichting om over een afbetalingsplan te onderhandelen met de erkende schuldbemiddelingsdiensten;
8. BRUGEL steunt het systeem van overeenkomsten tussen OCMW en leveranciers en vraagt de praktijken te harmoniseren en uit te breiden, rekening houdend met het tussenkomstbeleid van elk OCMW;
9. BRUGEL benadrukt het nut van de listings die door de leveranciers verstuurd worden om gezinnen in moeilijkheden die nog niet door de OCMW's worden gevolgd te identificeren. Om bruikbaar te zijn, zouden deze listings de klantgegevens moeten vermelden;
10. Met de winst, verkregen uit de voorgaande maatregelen, in het bijzonder de afschaffing van de vermogensbegrenzer, zou het volgens BRUGEL mogelijk moeten zijn middelen vrij te maken om een ODV uit te werken betreffende energie-efficiëntiemaatregelen ten gunste van de kwetsbare klanten;
11. Ook het regionaal fonds energiebegeleiding, niet geïndexeerd sinds 2012, zou moeten worden versterkt;
12. Het zou nuttig kunnen zijn de klanten hulp te bieden bij het beheer van hun energiebudget op vrijwillige basis via de OCMW's, de energiehuizen, ... Deze piste heeft tot doel de kennis en het begrip van het verbruik voor huishoudelijke doeleinden te verbeteren via het gebruik van apparaten die het verbruik meten, zonder elk beroep op de budgetmeter uit te sluiten.

Vertrekkend vanuit een voorstel van de vrederechters heeft de voornoemde studie overigens een 'doelsysteem' ontwikkeld, opgebouwd in twee fasen rond:

- Enerzijds het kwetsbare gezin dat kampt met reële moeilijkheden om zijn energiefactuur te betalen, en waarop preventief wordt gefocust. Dit gezin heeft een laag inkomen en zou tijdelijk naar de DNB worden overgebracht aan het regionaal sociaal tarief gedurende de tijd die nodig is om zijn schuld bij de commerciële energieleverancier af te lossen, terwijl het tegelijkertijd een sociale energiebegeleiding geniet. Om zich nog meer te richten op personen die met reële betalingsmoeilijkheden kampen, BRUGEL wil benadrukken dat de

- OCMW's een essentiële rol kunnen spelen in de individuele analyse van de situaties (financiële situatie, gezinssituatie, klant die huurder of eigenaar is, staat van het gebouw, ...).
- Anderzijds, voor de andere klanten, die geacht worden hun factuur te kunnen betalen, zou de door de regulator erkende energieleverancier, als hij de procedure strikt volgt, de ontbinding van het contract kunnen starten bij deurwaardersexploot en tot afsluiting kunnen laten overgaan. De consument zal zich hiertegen echter altijd kunnen verzetten en de leverancier kunnen vragen het vredegerecht in te schakelen om zijn standpunt te kunnen uiteenzetten; deze stappen zouden eenvoudig, transparant, snel en gratis moeten zijn voor de klant.

Brugel is van mening dat de klanten ertoe aangespoord moeten worden om zich bij de vrederechter aan te bieden en vindt dat deze proactieve benadering van de klant die met onmiddellijke afsluiting wordt bedreigd, hem ertoe zal aansporen om dat ook te doen.

Naast de voorstellen die in de genoemde studie worden vermeld, wilde BRUGEL een andere piste overwegen, complementair of parallel met de genoemde pistes, die meer preventief is van aard.

Het gaat met name om de directe bevoorrading door de sociale leverancier van bepaalde categorieën klanten in een situatie van energiearmoede, zonder dat ze zich noodzakelijk in een schuldsituatie bevinden. De maatregel zou op vrijwillige basis geactiveerd kunnen worden door de klant zelf en bij een instantie die een beschermingsregeling zou kunnen toekennen, zoals de OCMW's, de erkende schuldbemiddelingscentra of erkende verenigingen voor hulp aan personen of zelfs BRUGEL. Deze instanties zouden deze beschermingsregeling kunnen toekennen in functie van een statuut (begunstigden van een Leefloon of een verhoogde tegemoetkoming of het federaal sociaal tarief of iemand die werkloos is van wie het belastbaar inkomen een bepaald bedrag niet overschrijdt (bv. degenen die door BRUGEL in aanmerking genomen worden voor het statuut van beschermde afnemer).

Deze bescherming zou een jaar lang gelden en zou verlengd kunnen worden, zo vaak als nodig is. Zolang het gezin bevoorraad wordt door de sociale leverancier, zou het begeleid moeten worden door de instantie die de beschermingsregeling heeft toegekend, zodat er maatregelen kunnen worden uitgewerkt om het energieverbruik en de facturatie te beheersen en te verminderen, idealiter met een bevoorrechte toegang tot energiepremies.

Dit laatste voorstel zou het voorwerp moeten uitmaken van een grondige analyse, zowel qua te bepalen bedragen om van deze bescherming te kunnen genieten, alsook om zich optimaal te richten op de te beschermen personen. Ook de mogelijke meerkost voor de gemeenschap van dit statuut van gewestelijke beschermde afnemer moet worden geanalyseerd.

5. Conclusies

De oorspronkelijke analyse zoals uiteengezet in het advies op eigen initiatief van BRUGEL betreffende de situatie van de huishoudelijke markt in het Brussels Gewest had geleid tot de conclusie dat de afname van de concurrentie op de energiemarkt rechtstreekse menselijke en sociale gevolgen had met bepaalde risico's voor de huishoudelijke klant enerzijds en voor de markt en haar actoren anderzijds. Dit advies gaf een beeld van de situatie in het eerste trimester van 2018.

Deze aanvullingen bij het oorspronkelijke advies zijn bedoeld om de voorgestelde gegevens te heractualiseren om de huidige risico's te herevalueren.

Met het overzicht van de situatie in het laatste trimester van 2018 bevestigt de uitgevoerde analyse de gevreesde voorspellingen. De concurrentie is verder verstrakt en het voorgestelde aanbod is verder gekrompen.

In navolging van de algemene evolutie van de groothandelsprijzen op de gas- en de elektriciteitsmarkt is de factuur voor de huishoudelijke klanten in de drie Gewesten in de loop van 2018 met gemiddeld 16% (voor gas) en 15 tot 18% (voor elektriciteit) gestegen.

Het beschreven risico voor de huishoudelijke klanten om geen contract meer te hebben of met afsluiting bedreigd te worden in april, krijgt concreet vorm in de alarmerende cijfers betreffende het aantal winterklanten (bevoorraad door SIBELGA als noodleverancier), gekoppeld aan het aantal EOC-scenario's dat vandaag actief is.

BRUGEL stelt ook vast dat de stijging van het aantal EOC niet heeft geleid tot een stijging van het aantal gewestelijke beschermde klanten. De gezinnen en de sociale instanties verkiezen immers alternatieve oplossingen om dit probleem aan te pakken.

We merken op dat het aantal EOC-aanvragen van leveranciers stabiel blijft en dat de in deze studie beschreven problematiek waarschijnlijk niet zal verminderen en het hele jaar 2019 zal blijven aanhouden.

BRUGEL kan niet anders dan de aanbeveling van het vorige advies herbevestigen, namelijk dat, gezien de Brusselse sociaaleconomische context, het meer dan nodig is een evenwicht te bereiken waardoor huishoudelijke klanten een hoog niveau van bescherming kunnen genieten, terwijl tegelijkertijd de leefbaarheid en de aantrekkelijkheid van de Brusselse energiemarkt worden gewaarborgd. Gezien de evolutie van de energiemarkt enerzijds en de energiearmoede anderzijds, wil BRUGEL de analyse van deze problematieken voortzetten en nieuwe alternatieven voorstellen.

* *

*